

Ság és irodalmiság

KÖNYVKRITIKA - KETTEN EGY ÚJ KÖNYVRŐL - LXIII. évfolyam, 9. szám, 2019. március 1.

Ketten egy új könyvről - *Lanczkor Gábor: Monolit. Válogatott és új versek. Jelenkor Kiadó, Budapest, 2018, 334 oldal, 2999 Ft*

Lanczkor verseinek visszatérő szereplője a Ság, amelyen Eötvös Loránd a róla elnevezett ingát próbálja ki 1891-ben. Nem csak ez kapcsolja össze az eszközt Lanczkor verseivel, hanem a mélység feltárása is, amelyet a költés vagy a versolvasás mellett Eötvös találmánya is végrehajt, hiszen azzal a mélyben rejlő értékes, ámde az élővilágra közvetve meglehetősen káros hatást gyakorló földgázt és kőolajat lelhet az ember. Ebben az esetben szintén valami geológiai kerül párhuzamba a művek megalkotásával, ahogy többször a versekben is: „a hömpölygő lávafolyamtól földagadt // hullámok mozgó felszínén / egy kiolvashatatlan kusza valaki. // Föl onnan úgy szökik, mintha az én / agykérgemből pattanna ki” (*A szétválaszthatatlan füst és gőz*). Párhuzamokat építenek ki a versek még a privát és a természeti (*A fenyves alja*), valamint a növények, az állatok és az emberek között (*Ahol az agavék*).